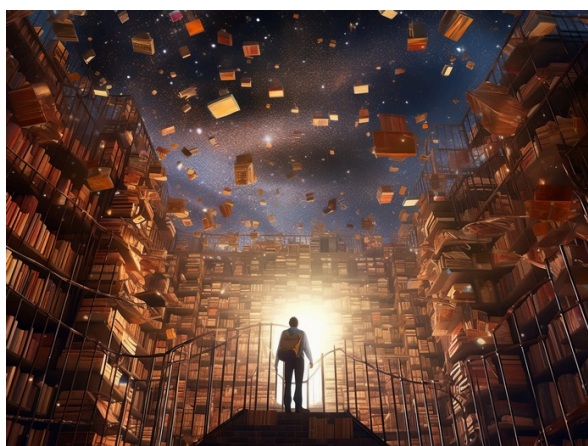


Skąd się bierze nieufność do nauki?

Autorzy przeprowadzonego niedawno badania przyjrzeni się przekonaniom politycznym, religii i duchowości, aby ustalić, co sprawia, że ludzie sceptycznie podchodzą do nowych odkryć naukowych.



SPOŁECZEŃSTWO



Zespół finansowanego ze środków UE projektu [PSYDISC](#) przeprowadził badanie mające na celu lepsze zrozumienie sceptycyzmu ludzi wobec innowacji naukowych. Uczni ustalili, że osoby deklarujące ważną rolę duchowości w swoim życiu mają szczególnie sceptyczny stosunek do postępów, jakie osiągnęła ludzkość w trzech badanych w projekcie dziedzinach nauki.

Nauka rozwija się w szybkim tempie, a nowe technologie mogą potencjalnie wyeliminować choroby i przyczynić się do wielu przełomowych odkryć w obszarze medycyny, produkcji żywności czy ochrony klimatu. Pomimo korzyści płynących z postępu naukowego obawy dotyczące jego skutków ubocznych wywołują zacieklą debatę na całym świecie. Aby dowiedzieć się, dlaczego niektórzy ludzie mają sceptyczny stosunek do pewnych innowacji naukowych, badacze przeprowadzili ankietę wśród 614 mieszkańców Holandii na temat ich opinii o edycji ludzkiego genomu, nanotechnologii i sztucznej inteligencji (SI). Ich [ustalenia](#) zostały opublikowane w czasopiśmie „Science Communication”.

To nie kwestia religii czy polityki

Zespół przyjrzał się nie tylko wpływowi przekonań politycznych i religijnych, ale także roli duchowości. Szybko rozwijająca się w Europie Zachodniej duchowość – nurt znany jako New Age lub duchowość postchrześcijańska – to szereg wierzeń i praktyk, które cechują się lekceważącym stosunkiem do autorytetów religijnych i naukowych. Ludzie, którzy identyfikują się z tym nurtem, deklarują brak zaufania do metod naukowych, upatrując źródła wiedzy w osobistym doświadczeniu. „W związku z tym duchowość może prowadzić do sceptycyzmu wobec niektórych dziedzin nauki

i technologii”, czytamy w [komunikacie prasowym](#) opublikowanym na stronie koordynatora projektu PSYDISC, Uniwersytetu w Amsterdamie.

Współautor badania, dr Bastiaana Rutjensa, tłumaczy: „Ideologia polityczna i religijność zwykle nie są głównymi czynnikami przyczyniającymi się do sceptycyzmu wobec konkretnych zagadnień, takich jak nanotechnologia czy SI”. Dodaje przy tym: „Większą rolę odgrywają inne aspekty światopoglądu i przekonań danej osoby, takie jak duchowość, zastrzeżenia moralne i ogólne zaufanie do nauki”.

Badanie przyniosło wyraźne dowody na to, że osoby przywiązane do duchowości mają bardziej sceptyczny stosunek do trzech dziedzin: SI, nanotechnologii i edycji ludzkiego genomu. „Ogólnie rzecz biorąc, osoby takie mają mniejsze zaufanie do nauki”, zauważa dr Rutjens.

Jak można się było spodziewać, z ustaleń badaczy wynika ponadto, że osoby religijne były raczej sceptycznie nastawione do edycji ludzkiego genomu, natomiast już w mniejszym stopniu – do nanotechnologii. Osoby niechętnie ingerencji w naturę również wyraziły sceptycyzm wobec manipulacji genetycznych. Badacze wykazali jednak, że przekonania polityczne nie mają wpływu na sceptycyzm ludzi wobec postępu naukowego.

Wydaje się więc, że tym co wpływa na stosunek danej osoby do innowacji naukowych, jest religia, duchowość i sposób postrzegania przez nią natury. „Dlatego ważne jest, abyśmy dokonali rozróżnienia między przekonaniami religijnymi i duchowymi, jeśli chcemy zrozumieć, dlaczego ludzie odrzucają pewne formy nauki”, zauważa dr Rutjens.

Badanie PSYDISC (Developing and Testing the Psychological Distance to Science Model) podkreśla potrzebę bardziej dogłębnego spojrzenia na światopoglądy, które kształtują tego typu postawy, zwłaszcza w Europie Zachodniej, gdzie znaczenie duchowości rośnie, a religii – maleje.

Więcej informacji:

[strona projektu PSYDISC](#)

Słowa kluczowe

[PSYDISC](#)

[nauka](#)

[duchowość](#)

[religia](#)

[duchowy](#)

[sceptycyzm](#)

[nanotechnologia](#)

[SI](#)

[sztuczna inteligencja](#)

[edycja ludzkiego genomu](#)

Powiązane projekty



European Research Council
Established by the European Commission

PROJEKT

Developing and Testing the Psychological Distance to Science Model

PSYDISC

17 Lutego 2025

Powiązane artykuły



POSTĘPY NAUKOWE

Konstruktywna komunikacja w erze fałszywych wiadomości



17 Kwietnia 2024



Krytyczna analiza niezredagowanych tekstów kluczem do zrozumienia jednego z największych średniowiecznych patriarchów



13 Lipca 2020



WYNIKI W SKRÓCIE

Rola kultury i religii w zapobieganiu wściekliznie



22 Kwietnia 2022



WYNIKI W SKRÓCIE

Śledzenie szlaku mistycznego islamu na terytorium Europy



8 Grudnia 2020



WYNIKI W SKRÓCIE

Osadzenie globalnego katolicyzmu we współczesnym kontekście



24 Sierpnia 2020

Ostatnia aktualizacja: 26 Września 2023

Permalink: <https://cordis.europa.eu/article/id/446711-why-such-distrust-in-science/pl>

European Union, 2025